

În construcția dramatică, tinărul autor îi rămâne dator spectatorului cu răspunsul la câteva întrebări: n-am înțeles, de pildă, ce țile are istoria cu spionul Uar; n-am înțeles dacă Laonic e în adevăr vinovat, sau domnul îl ucide numai pentru că a putut îngădui să planeze asupra lui o bănuială; n-am înțeles, în sfârșit, cum „Cronica personală” istorisește mai departe întâmplări petrecute după moartea autorului ei. Și totuși, pe dificila linie a „monodramei”, piesa rezistă și s-ar umări cu mai multă plăcere dacă s-ar renunța la unele, numeroase, lungimi din partea a doua. De un remarcabil efect dramatic e scena slujbei de înmormântare care (precum aceea, reală, pe care domnul a pus-o de i s-a făcut, în 1460, pretendentului Dan, după ce i-a săpat groapa și înainte de a-i tăia capul) i se face, de vie, doamnei, și, ieșirea cu trupul ei din scenă.

În sfârșit, un lucru de care ne-am mai lovit și în alte piese în care, chiar dacă sînt numai „aproape” istorice, ne întîlnim cu „boierii din înaltul consiliu”, domnul vine pe „intrarea secretă”, ca să spună că „am fost clar” și că nu are alte „obligatii” ș.a.m.d. Nu supără neologismul, atunci cînd exprimă o motiune pe care cei vechi, necunoscînd-o, nu o știau, firește, numi; dar a gonit cuvintele care cu adevărat se foloseau în trecut întotdeauna azi (intrare de taină; boierii din sfatul țării; ș.a.m.d.) nu e numai un anacronism, dar e o vitregire a bunei, frumoasei, limbi românești, o vitregire care nu poate decît să îndurezeze. Și aceasta cu atît mai mult cu cît, în unele pasaje, autorul nostru dovedește că o cunoaște și o folosește cu destulă măiestrie.

În rolul lui Vlad, Alexandru Drăgan susține un adevărat maraton actoricesc, pe care îl străbate cu succes. Cu economie de mijloace gestice (nu și vocale), cu o mimică expresivă (îndeosebi jocul ochilor), actorul schițează un bun portret psihologic al obsesiei. Constantin Cojocaru (Laonic) e un cronicar-călugăr sfios și smerit, învîbindu-și domnitorul; indignarea lui, în învinuirea de furt, rămîne însă de suprafață. Despre Lucia Doroftei (Doamna) nu putem spune decît că e o prezență fizică agreabilă, nelipsită de grație în mișcări, dar cum își *spune* rolul nu știm, fiindcă, din păcate, în mijlocul sălii unde am stat, i-am auzit foarte rar glasul. Bun: Valentin Uritescu (Agatanghel). În alte roluri: Corneliu Dan Borcia (Albu), Boris Petroff (Uar), Mitică Popescu (Episcopul) etc. etc.

Azezînd întreaga piesă la același diapazon ridicat (regia, Magda Bordeianu) a ajuns la o nedorită monotonie care îngreunează și mai mult urmărirea unui text, cum spuneam, și așa destul de aspru. Sobră, pe potrivă dunității personajului principal, scenografia lui Mihai Mădescu. Dar, pentru Dumnezeu, de ce atîta întuneric, aproape... preistoric?

Radu Albală

Teatrul din Galați

Florin și Florica

de Vasile Alecsandri

Localizare, subnumită operetă-comică dar adevărindu-se a fi, în fapt, vodevil pur și simplu, *Florin și Florica* sau *Paracliserul* de Vasile Alecsandri, jucat pentru prima oară la Teatrul cel Mare din București în 1863, a oferit, pare-se, un strălucit succes lui Matei Millo și partenerilor săi, Frîșea Alexandrescu și Ion Christescu — într-o vreme în care, după cum știm, genul era la modă și atît autorul cît și înfrîul protagonist pomenit aici își câștigaseră o largă simpatie a publicului.

Desprins din epocă, astăzi vodevilul vine — dacă se poate spune așa — mai mult „din el însuși”. Într-o vreme în care genul nu mai e la modă, el actualizează nu atît o atmosferă desigur îndepărtată în timp, cît un sfârșit de teatralitate candidă, un mod ușor de abordare a unor sentimente etern omenști — iubirea printre altele — și impune un mod direct, deschis, de a crea voia bună prin succesiunea unor situații și replici de duh. E o bucurie naturală, aproape primitivă, a jocului, pe care vodevilul în primul rînd o pune în valoare: realizatorii spectacolului de la Galați au fructificat bine tocmai acest lucru, jucîndu-se, după părerea noastră, de două ori: o dată cu personajele, din perspectiva ușor ironică și duioasă a distanțării în timp, și o dată chiar în ipostaza personajelor, cu franchețe și disponibilitate de care ele însele dau dovadă. Ceea ce face ca un text subțirel, mai mult un pretext de spectacol, să fie redat cu o prospețime a fanteziei și a poantelor care-l fac cu îndreptățire admirat. E o montare vioaie, originală, condusă alert de regizorul Lucian Temeleie, într-o scenografie sugestivă semnată de Ovidiu Moșinschi și în care Stela Popescu (Florica), Mișu Iancu (Florin) și Ion Lemnar (Colivescu) joacă excelent, cu vădită poftă, degajare și simț al poantelor. Joacă și cîntă, pe celebrele și, încă, astăzi, amuzantele arii ale lui Al. Flechtenmacher.

C. P.